

1. The Candidate must write her / his Seat Number in ENGLISH.
2. Please note that the question paper set in ENGLISH version is final for any doubt in MARATHI paper.

Q.1 a) Choose the appropriate answer. (05)

- 1) According to Indian Marriage Act the age of girls for marriage is _____.
a) 15 years b) 18 years
c) 22 years d) 30 years
- 2) B. C. G. vaccine is given to protect from _____.
a) Tetanus b) Tuberculosis
c) Polio d) Measles
- 3) An international conference at Alma-Ata declared _____.
a) Society free from disease b) Health for all
c) Everybody should be happy. d) Maternal and child health
- 4) The officio Secretary of panchayat Samiti is _____.
a) Block development officer b) Extension officer
c) Sabhapati d) Sarpanch
- 5) _____ is the best method of health education.
a) Lecture b) Demonstration
c) Counselling d) Seminar

b) Match the following. (05)

'A'

- 1) Data Collection
- 2) Television
- 3) Kitchen garden
- 4) Referral system
- 5) Gram panchayat

'B'

- a) A. V. aid
- b) Emergency care
- c) Survey
- d) Vegetable
- e) Village level

c) State True or False. (05)

- 1) Role playing is a one of method of socio-drama of health education
- 2) Infected diseases notification should be done within 24 hrs.
- 3) For adolescent no need to give sex-education.
- 4) Chlorine is used for water purification.
- 5) Maintenance of records and reports are important in Primary health Centre.

Q. 2 Write definition (ANY FIVE) (10)

- 1) W. H. O.
- 2) Incubation period
- 3) Cold chain
- 4) Primary Health Care
- 5) Family
- 6) European Commission

Q. 3 Write short notes no (ANY FOUR) (20)

- 1) National Rural Health Mission 2005-2012.
- 2) Referral system
- 3) ASHA
- 4) Principles of home visit
- 5) Needs of an old age.

Q. 4. During your village experience you have identified that many diarrhoea cases are admitted in primary health centre. Answer the following.

- 1) What is Diarrhoea ? (02)
- 2) Write signs and symptoms of dehydration. (04)
- 3) Write the management of diarrhoeal patient and how will you prevent its recurrence? (05)
- 4) What health education will you give to family member regarding home care of diarrhoea ? (04)

Q. 5 You are appointed as a health worker at sub-centre and during your home visit you have assessed 10 year, 5 year and 4 months old age group children in the family. Answer the following.

- 1) Write Expanded immunization schedule. (05)
- 2) What health education will you give to this family to prevent the malnutrition ? (05)
- 3) What precautions will you take before vaccination while giving vaccine and after vaccination. (05)

OR

Q. 5 a) What is communication? Write the types and importance of communication. (05)

b) What do you mean by health education? Explain the principles of health education. (05)

c) Explain the role of community health nurse in planning and evaluation of home visiting. (05)

1. उमेदवाराने तिचा आसन क्रमांक इंग्रजीमध्ये लिहावा
2. मराठी भाषेतील भाषातरातील अडचणीसाठी इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील

प्र. १ अ) खालील दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)

१) भारतीय लग्न कायद्याप्रमाणे मुलींच्या लग्नाचे वय ..... आहे.

अ) १५ वर्ष

ब) १८ वर्ष

क) २२ वर्ष

ड) ३० वर्ष

२) बी. सी. जी. ची लस ..... या रोगावर प्रतिबंधक उपाय म्हणून देतात.

अ) धनुर्वात

ब) क्षयरोग

क) पोलिओ

ड) गोवर

३) आल्मा आटा येथील जागतिक समेच्या जाहीरनाम्यात ..... ठराव मंजूर करण्यात आला.

अ) रोग मुक्त समाज

ब) सर्वांसाठी आरोग्य

क) सर्व सुखीभव (आनंदीभव)

ड) माता व बाल आरोग्य

४) पंचायत समितीचा पदसिद्ध सचिव ..... असतो.

अ) गटविकास अधिकारी

ब) विस्तार अधिकारी

क) सभापति

ड) सरपंच

५) ..... ही आरोग्य शिक्षणाची सर्वात उत्तम पध्दत आहे.

अ) व्याख्यान (लेक्चर)

ब) प्रात्यक्षिक

क) समुपदेशन

ड) सेमिनार

ब) योग्य जोडया लावा. (०५)

‘अ’

‘ब’

१) शाहिती गोळा करणे

अ) दृकशाब्द साधन

२) दूरदर्शन

ब) तातडीचे उपचार

३) परसबाग

क) सर्वे

४) संदर्भ सेवा पद्धत

ड) पालेभाज्या

५) ग्रामपंचायत

इ) गावपातळी

क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. (०५)

१) आरोग्य शिक्षणाची नाटयाद्वारे लोकशिक्षण ही एक पद्धत आहे.

२) सांसारिक रोगांचे नोटीफिकेशन हे २४ तासांच्या आत करावयास पाहिजे.

३) किंशोर अवस्थेतील मुलांमुलीसाठी लैरिंग शिक्षण देणे गरजेचे नाही.

४) पाणी शुद्धीकरणाचाठी व्हॉरीन वापरतात.

- ४ -
५) प्रा. आ. केंद्रात आरोग्य नोंदी आणि अहवाल ठेवणे हे महत्वाचे आहे.

प्र. २ व्याख्या लिहा. (कोणतेही पाच) (१०)

- १) जागतिक आरोग्य संघटना
- २) अधिशयन काळ
- ३) शीतसाखळी
- ४) प्राथमिक आरोग्य सेवा
- ५) कुटुंब
- ६) युरोपियन कमिशन

प्र. ३ टिपा लिहा. (कोणतेही चार) (२०)

- १) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान २००५ ते २०१२
- २) संदर्भ सेवा
- ३) 'आशा'
- ४) गृहभेटीची तत्वे
- ५) वृद्ध व्यक्तींच्या गरजा

प्र. ४ तुम्ही ग्रामीण अनुभव घेत असताना प्रा. आ. केंद्रात जुलाबाचे (अतिसार) अनेक रुण उपचारासाठी भरती झालेले आढळले. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- १) अतिसार म्हणजे काय ? (०२)
- २) जलशुष्कतेची चिन्हे लक्षणे लिहा. (०४)
- ३) अतिसाराच्या रुग्णांची व्यवस्थापन कशी कराल ते लिहा. जुलाबाचा परत प्रादुर्भाव होऊ नये म्हणून प्रतिबंध कसा कराल ? (०५)
- ४) कुटुंबातील सदस्यांना अतिसारात घरी काळजी घेण्याबाबत काय आरोग्य शिक्षण द्याल ? (०४)

प्र. ५ तुमची आरोग्य कर्मचारी म्हणून सबसेटरला नेमणूक झाली असता घर भेटीमध्ये एका कुटुंबामध्ये १० वर्षे, ५ वर्षे व ४ महिने वयाची मुलांची तपासणी केली. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- १) विस्तारित लसीकरणाचे वेळापत्रक लिहा. (०५)
- २) कुटुंबातील मुलांना कुपोषण होऊ नये म्हणून तुम्ही काय आरोग्य शिक्षण द्याल ? (०५)
- ३) मुलांना लस देण्यापूर्वी, लस देताना व लस दिल्यानंतर कोणती काळजी घ्याल ? (०५)

किंवा

प्र. ५ अ) संभाषण म्हणजे काय ? संभाषणाचे प्रकार व महत्व लिहा. (०५)
ब) आरोग्य शिक्षण म्हणजे काय ? आरोग्य शिक्षणाची तत्वे थोडक्यात लिहा. (०५)
क) सामाजिक आरोग्य परिवारिकेची गृहभेटीचा आराखडा व पडताळणीबाबतची भूमिका लिहा (०५)

*****